

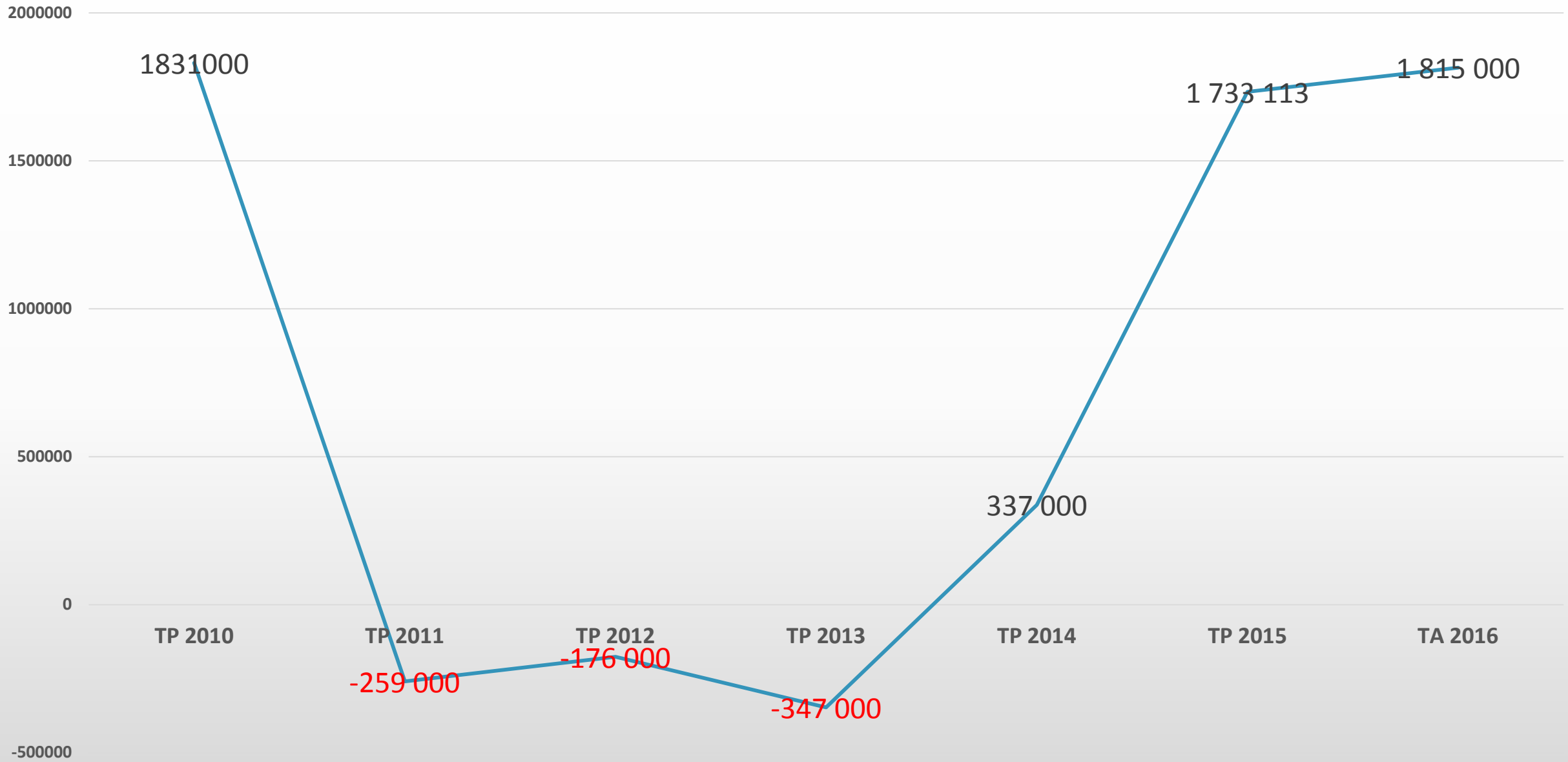
Ratkaisun avaimet omissa käsissä

Maakuntaliiton tilaisuus 11.5.2016 Pieksämäki

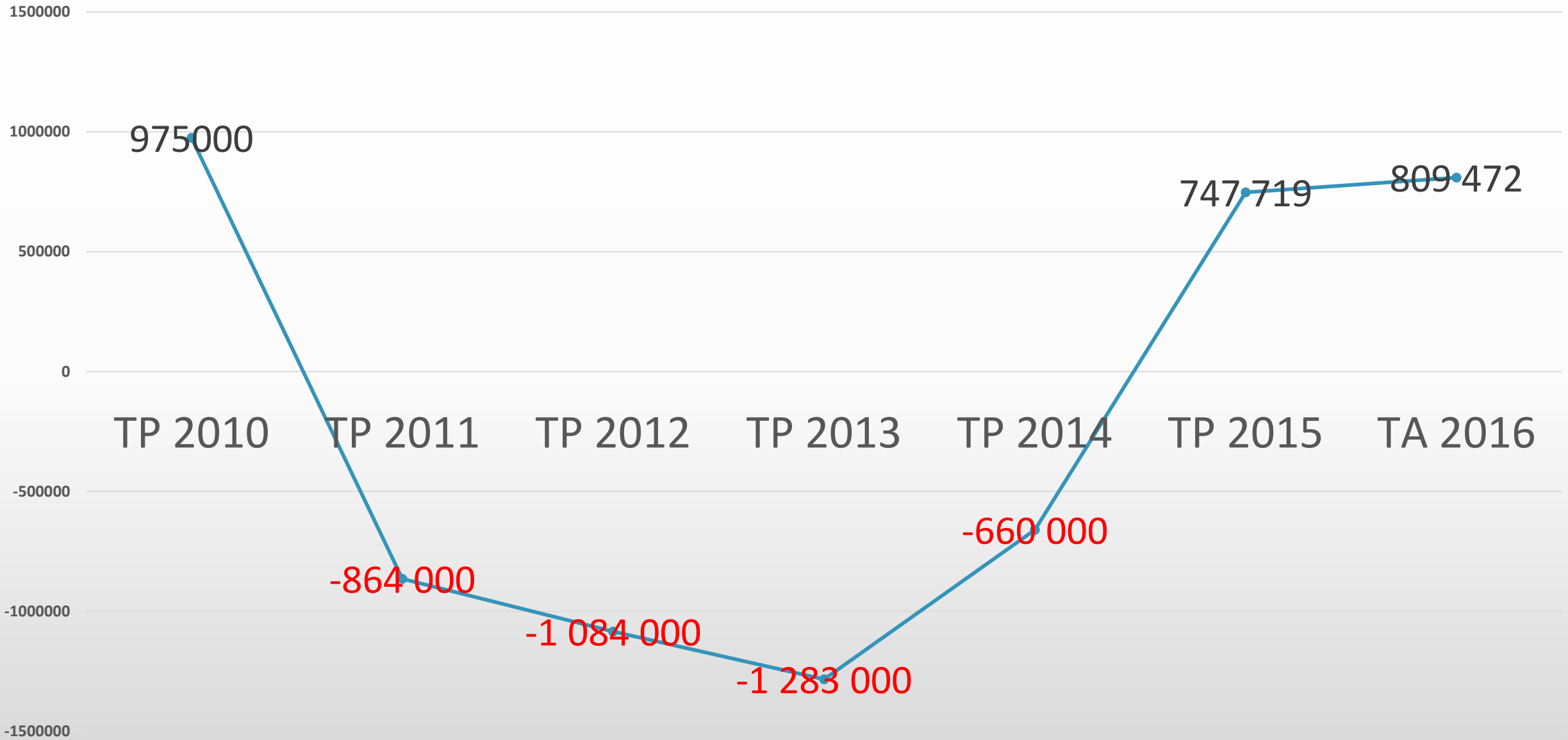
Tilanteen kehitys

- Talous oli vakavasti kriisiytymässä
 - Talouden muutos tapahtui vuonna 2011 – tulos romahti vuodessa edellisen vuoden ylijäämästä 975.000 € vuoden 2011 alijäämään 846.000. Ero yli 1,8 M€
 - V.2013 jo neljä kuudesta kriisikuntakriteereistä täyttyi
 - Kunnan kumulatiivinen alijäämä alkoi kasvamaan
 - Talouden pinnalla pitämiseksi olisi kyettävä hillitsemään kuluja tai kasvattamaan tuottoja
- Taloustyöryhmä – valmisteltiin suunnitelma - RANTASALMEN KUNNAN TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN VUOSINA 2013 – 2016 Talouden toimenpide- ja tuottavuusohjelma kuntapalvelujen turvaamiseksi.

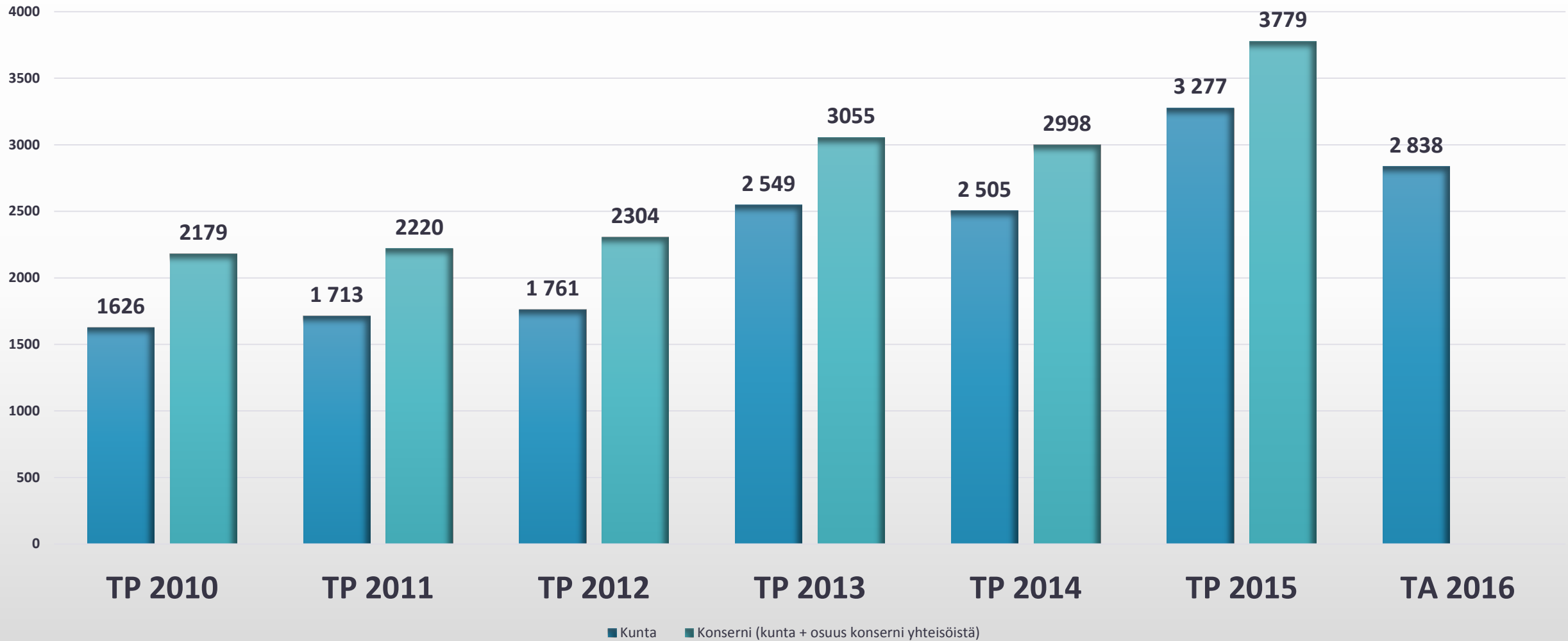
VUOSIKATE 2010 - 2016

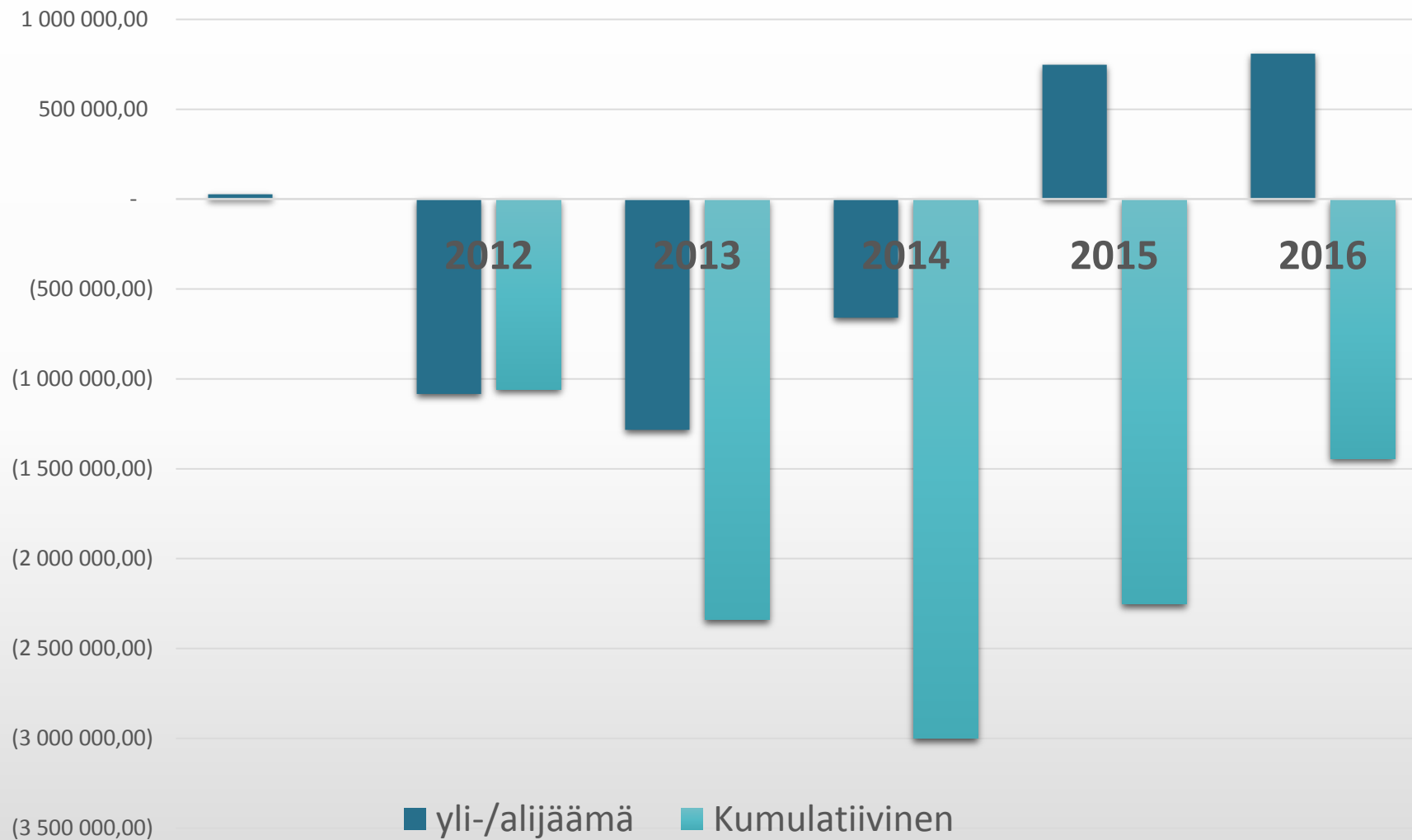
TILIKAUDEN TULOS 2010 - 2016

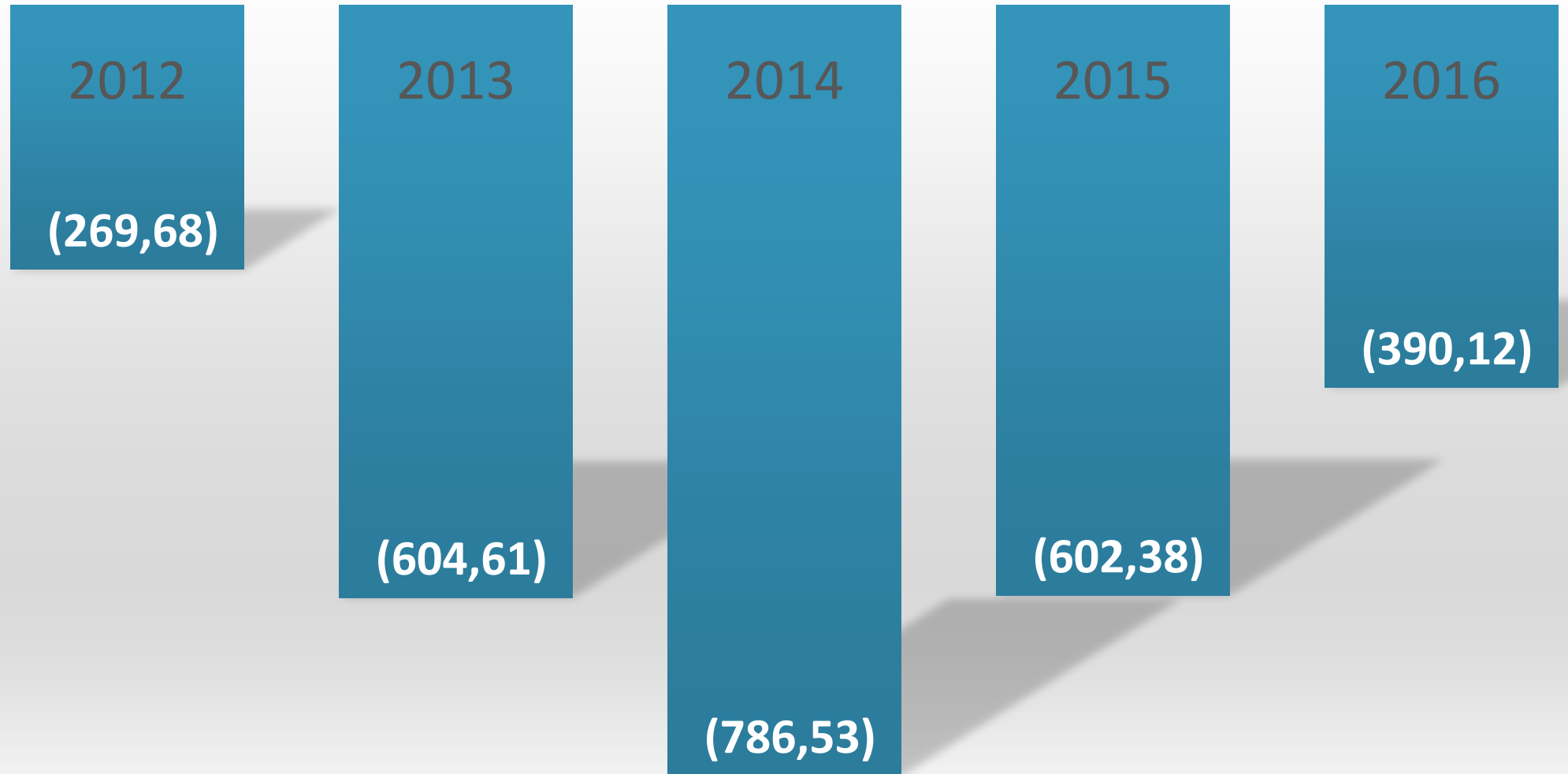
LAINAMÄÄRÄ EUROA / ASUKAS

Kumulatiivinen yli-/alijäämä 2012 - 2016

Alijäämä euroa/asukas 2012 -2016

Palvelujen tuottaminen ja organisaation kehittäminen

- Pakko ajoi isoihin muutoksiin!
- Kuka tuottaa palvelut? - Mitä pienempi kunta, sitä tarkemmin kannattaa miettiä mitä tuotetaan itse ja missä hyödynnetään lain mahdollistamia muita tapoja hankkia tai tuottaa palveluita.
- Organisaatiota kehitettäessä on tunnistettava ohjaus- ja organisaatiomallit, jotka parhaiten palvelevat tuottavuuden kasvua ja samalla takaavat kuntalaisille riittävät ja laadukkaat palvelut.

Tekninen toimiala

- Ennen: isäntäkuntaperiaatteella ensin Juva, Joroinen ja Rantasalmi, myöhemmin Juva ja Rantasalmi. Rantasalmi toimi isäntäkuntana.
- Nyt: kolmen kunnan Juva, Rantasalmi ja Sulkava yhteinen osakeyhtiö.
- Yhtiön palvelutuotanto käynnistyi vuoden 2014 alusta.

Teknisen toimen yhtiöittäminen

- Yhtiöittämisratkaisulla haettiin yleisesti mahdollisuutta nopeaan reagointiin, täytäntöönpanon joustavuuteen ja hallinnollisen byrokratian karsimiseen
- Talouden heiketessä vaatimukset parempaan tuottavuuteen ja tehokkuuteen olivat kasvaneet
- Suuruuden etu – resurssien suuntaaminen oikeisiin paikkoihin, ei tuplamiehitystä

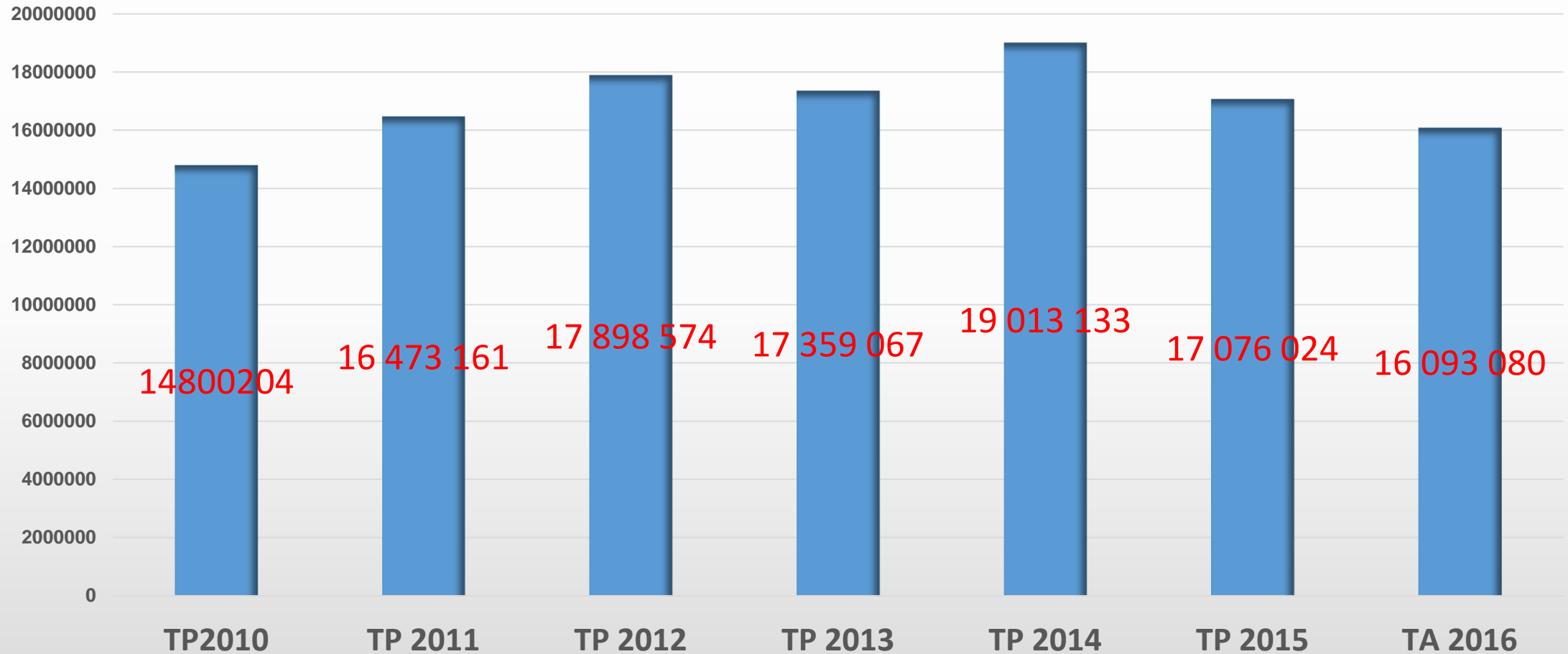
Kuntien valtuustojen yhtiöittämiselle hyväksymät tavoitteet

- Luoda organisaatio, jolla on mahdollisuus nopeaan reagointiin ja joustavaan toimintatapaan.
- Saada kuntien näkökulmasta kustannustehokas ja kilpailukykyinen toimintamalli, jolla on parhaat edellytykset kasvattaa toiminnan tuottavuutta.
- Varmistaa henkilöstön ammatillinen osaaminen ja hyvä asiantuntemuksen taso.
- Uudelleen organisoida kuntien teknisen hallinnon tuottamat nykypalvelut yhtiömuotoisesti siten, että toiminta on sidottu kunnan yleiseen toimialaan (Kuntalaki 2 §)
- Yhtiön toiminta ei saa vääristää taloudellista kilpailua toimialueella eikä se saa käyttää väärin määräävää markkina-asemaansa
- Tuottaa kunnille ja kuntalaisille laadukkaat palvelut tasavertaisesti kuntien alueella
- Hoitaa taloutensa tasapainoisesti ja noudattaa palvelujen hinnoittelussa ensisijaisesti kustannusvastaavuutta ja läpinäkyvyyttä, jolloin yhtiön ensisijainen tarkoitus ei ole voiton tavoittelu!

Taustaa sote-muutoksen tarpeelle

- Terveysthuollon kustannuskehitys oli kestämaton ja sille ei ollut näkyvissä loppua. Kustannukset olivat nousseet viidessä vuodessa yli 4 M€.
- Palvelutuotannon ongelmista keskeisin oli lääkäreiden saatavuus perusterveydenhuollossa.
- Oli löydettävä ratkaisu ongelmiin, jotka aiheutuivat kustannusten jyrkästä noususta, palveluiden heikosta saatavuudesta ja sen vaikutuksesta asukkaiden hyvinvointiin.
- Talouden hallinnan kannalta ainoa mahdollisuus oli irtautua aiemmasta soteyhteistyöstä.
- Sote-uudistuksen odottamiseen ei ollut enää varaa.
- Rantasalmen kunta halusi olla edelläkävijä ja lähti uudistamaan palveluita.

PERUSTURVAN TOIMINTAKULUT 2010 - 2016

Tavoitteet sotelle

- Lähipalvelujen turvaaminen ja lähipalvelujen kehittäminen Rantasalmella niin, että rantasalmelaiset hoidetaan ensisijaisesti kotikunnassa
- Palvelutuotannon laadun ja vaikuttavuuden kehittäminen kustannustehokkaasti
- Kustannustason hallinta ja ennakoitavuus, kustannustason nousun hillitseminen pitkällä aikavälillä sekä säästöjä lyhyellä aikavälillä
- Vanhuspalveluiden rakenteen kehittäminen niin, että palveluihin muodostuu lisäkapasiteettia ja laitoshoidon käyttö voidaan minimoida
- Hoitoketjun toimiva integraatio
- Lääkäriresurssien lisääminen terveystalokseen
- Työpaikkojen säilyminen Rantasalmella

Kokemuksia sote-prosessista

- Aikaa kannattaa varata riittävästi! - Kilpailutusprosessi ja toiminnan käynnistäminen oli vaativa projekti ja meillä oli äärimmäisen tiukka aikataulu.
- Tarjouspyyntö on tärkein asiakirja!
- Päätöksenteko sujui kunnassa yksimielisesti, joka helpotti kunnan puolella asioiden eteenpäinviemistä.
- Yhteistyö tuottajan kanssa sujui hienosti ja alkoi välittömästi hankintapäätöksen jälkeen.
- Epäilyt siitä, että päätösvalta olisi siirretty pois kunnasta, osoittaa vain tietämättömyyttä - Ensimmäistä kertaa kunta on todella voinut vaikuttaa siihen, että palvelut tuotetaan sellaisena kuin kunta ne haluaa tai jopa paremmin.
- Terveystalo toteuttaa palvelut sovitulla summalla ja kunta voi suunnitella talouttaan ilman yllätyksiä.
- Rantasalmelaiset saavat heille kuuluvat palvelut ja työpaikat turvataan omalla paikkakunnalla.
- Soten kokonaisulkoistuksen yhtenä etuna on se, että palvelut tuottava yritys joutuu kantamaan vastuun kokonaisuudesta. -> osaoptimointi ei onnistu!

Tällä hetkellä

- Oma organisaatio on kevyt! Esimerkiksi johtoryhmässä ei ole kuin kolme Rantasalmen kunnan palkkalistoilla olevaa henkilöä.
- Johdon yhteistoimintataidot korostuvat.
- Odotamme levollisena valtakunnallisia ratkaisuja!
- Toiminnan jatkuva kehittäminen.
- Uskomme, että kunnan talous saadaan tasapainoon lain edellyttämässä ajassa ja ennemminkin.

Lopuksi

- Ihmiset tekevät asiat, eivät organisaatiot.
- On palvelutuotanto omaa, kuntien välistä yhteistyötä, yhtiöitettyä tai ulkoistettua kysymys on aina yhteistyöstä. Yhteistyössä ei koskaan vain toinen osapuoli sanele ehtoja, vaan molempien pitää saada siitä jotain.
- Hallintomallit eivät saisi nousta palveluiden sisällön ja saatavuuden yläpuolelle.
- Tulevaisuuteen sisältyy maaseudun asukkaille uhka palveluiden etääntymisestä. Voiko hyvin toimiva paikallinen toimintatapa torjua uhkaa?

Kiitos!